

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2025

for Landsorganisasjonen i Norge.

*Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til Landsorganisasjonen i Norge, oppfyller våre krav til basisnivå. Les mer om basisnivå **her**.*

Til lesere av rapporten

Næringslivet, offentlig sektor og organisasjoner har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr. Virksomheter bidrar til utvikling, innovasjon og bedre levekår, men aktiviteten medfører også risiko og reell skade. Derfor har virksomheter en nøkkelrolle i arbeidet for å nå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5-gradersmål. Dette gjøres best i samarbeid. Etisk handel Norge er en medlemsorganisasjon og flerpartssamarbeid med næringsliv, fagbevegelse, arbeidsgiverorganisasjoner, sivilsamfunn og offentlig sektor som sammen adresserer de komplekse utfordringene i de globale leverandørkjedene som den enkelte virksomhet ikke kan løse alene.

Åpenhet, ansvarlighet og kontinuerlig forbedring er grunnleggende i dette arbeidet. Denne medlemsrapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men favner bredere temaer som klima, miljø og antikorrupsjon. Vårt rammeverk bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger – internasjonale anerkjente standarder som ligger til grunn for Etisk handel Norges 13 prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Disse prinsippene omfatter menneskerettigheter, anstendig arbeid, miljø/klima, dyrevelferd og antikorrupsjon.

Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til å gjennomføre risikobaserte aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på fremdrift i et eget arbeid. Virksomheter på vårt kvalitetsnivå Basis tilfredsstiller åpenhetslovens krav til redegjørelse om aktsomhetsvurderinger. Medlemmer kan også strekke seg etter nivåene Gjennomfører og nå i 2026 Ledende.

Gode aktsomhetsvurderinger handler ikke om å være «risikofri», men om å være transparent og systematisk: å identifisere risiko, forebygge og redusere negativ påvirkning, kommunisere åpent om håndtering og – der det er nødvendig – bidra til gjenoppretting.

Jeg vil takke alle medlemmer for innsatsen, åpenheten og viljen til å bidra til ansvarlige leverandørkjeder. Sammen viser vi hvordan ansvarlig handel kan være til det beste for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Heidi Furustøl

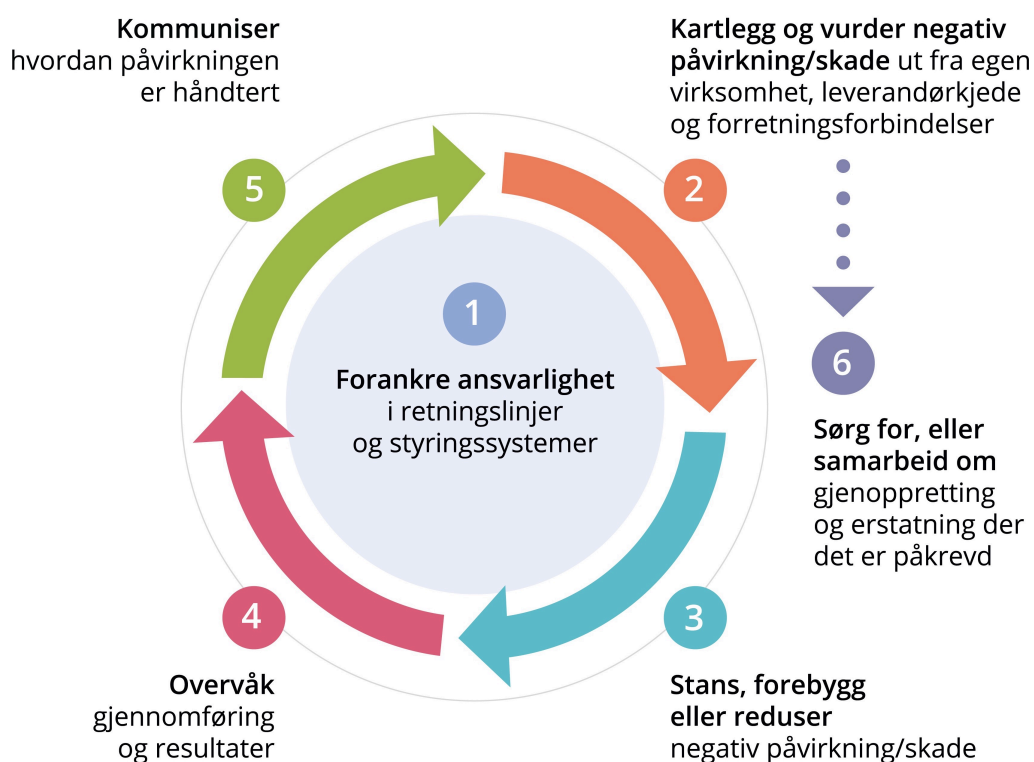
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Landsorganisasjonene i Norge (LO) er Norges største arbeidstakerorganisasjon med over 1 million medlemmer fordelt på 23 tilsluttede fagforbund.

Demokrati, rettferdig fordeling og sterke organisasjoner med bred folkelig deltakelse er forutsetningen for bærekraftige samfunn og for utviklingen, og viktige mål for LOs arbeid både nasjonalt og internasjonalt.

Vi mener at den beste måten å få til dette på er gjennom å fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle - både hjemme og ute. Vårt mål er trygghet i arbeidslivet, jevnere fordeling, økt likestilling og sosial sikkerhet, kort og godt et godt og anstendig arbeidsliv.

Retten til organisering, kollektive forhandlinger og streikerett står sentralt i å oppnå dette. Anstendig arbeid er den viktigste veien ut av fattigdom.

LOs internasjonale engasjement handler om solidaritet med arbeidere i alle land som kjemper for økonomisk og sosial dialog.

Kjernevirksomheten til LOs solidaritetsarbeid er å bidra til å styrke arbeidstakeres rettferdigheter internasjonalt med fokus på organisering, kollektive forhandlinger, likestilling og sosial dialog.

LO støtter aktivt opp om FNs bærekraftsmål. For oss er mål 8 om anstendig arbeid det viktigste, men vi har også identifisert tre andre mål som til sammen danner en helhetlig tilnærming til arbeidet vi gjør både hjemme og internasjonalt. Dette er målene om: Likestilling mellom kjønnene, Mindre ulikhet, og stoppe klimaendringene.

LO er også selv en innkjøper av varer og tjenester til egen drift. Vi er opptatt av transparens i vår innkjøps- og leverandørforvaltning, og følger opp våre leverandører etter de prinsipper og verdier LO forfekter i vårt arbeid som samfunnspåvirker, både nasjonalt og internasjonalt.

LO er omfattet av åpenhetsloven og er en Miljøfyrtårnvirksomhet i tillegg medstifter, medlem og en aktiv støttespiller for Etisk Handel Norge.

" Anstendig arbeid er den viktigste veien ut av fattigdom "

Kine Asper Vistnes
LO-leder

Styrets signatur

Denne rapporten er signert elektronisk. Se siste side for verifikasjon.

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Landsorganisasjonen i Norge.

Adresse hovedkontor

Torggata 12, 0181 Oslo

Viktigste merker, produkter og tjenester

Tjenesteytende virksomhet

Beskrivelse av virksomhetens struktur

LOs ledelse består av 9 personer som velges av LOs kongress. Kongressen er LOs øverste beslutningsorgan, og avholdes normalt hvert fjerde år. Mellom kongressene er det LOs representantskap som er LOs høyeste myndighet. LO har også et sekretariat som møtes hver uke. Medlemmer til LOs sekretariat består av 15 faste medlemmer som velges av kongressen. Daglig leder for LO er LOs valgte leder Kine Asper Vistnes.

Administrasjonen i LO består av 8 avdelinger og 12 regionskontorer som dekker hele landet . Avdeling for virksomhetsstyring har ansvar for blant annet LOs innkjøp- og leverandørforvaltning, herunder ansvar for aktsomhetsvurderinger og oppfølging av leverandører og rapporteringer på åpenhetsloven og Etisk Handel. LO er ikke omfattet av CSRD-direktivet.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

966 000 000

Antall ansatte

324

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Elling Sørum, spesialrådgiver

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

elling.sorum@lo.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

LO er en hovedsammenslutning for 24 tilsluttede fagforbund. Vi selger, leverer eller produserer ikke materielle produkter. Vi foretar innkjøp til å dekke egen drift. Vi kjøper inn ulikt utstyr til drift, reiser og hotellovernattinger, ulike rådgivningstjenester, arrangementer med mer. I tillegg kjøper vi inn profileringsartikler til eget bruk og som vi deler ut videre. Vi har 15 leverandørkategorier som består av både tjenester og produkter. Disse danner grunnlaget for våre risikoanalyser og aktsomhetsvurderinger

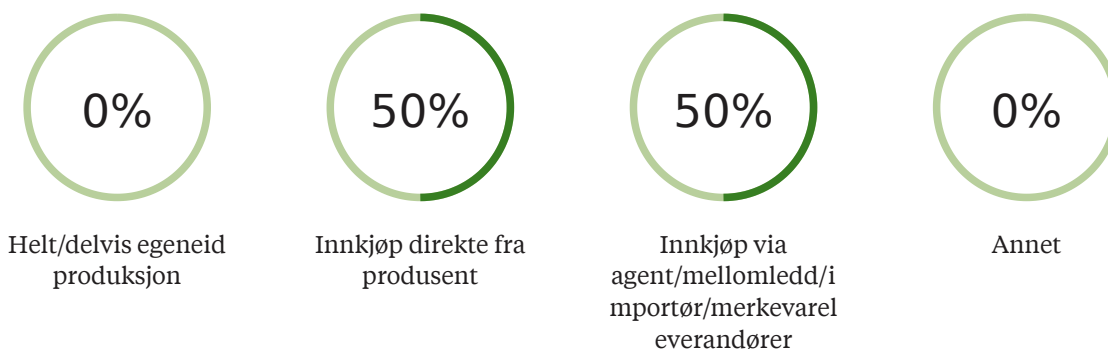
Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

285

Kommentar til antall leverandører

Vi har valgt de som LO har leverandøravtaler med, og som vi følger opp i våre aktsomhetsvurderinger.

Type innkjøp/ leverandørforhold

LO har ingen helt eller delvis egneid produksjon. "Innkjøp direkte fra produsent" inkluderer konsulenttjenester, kjøp av tjenester innen markedsføring, reklame og analyse og fra tilsluttede forbund eller andre tilsvarende organisasjoner.

Innkjøp via agent/mellomledd/importør/merkevareleverandør er innkjøp av varer i hovedsak til drift av LOs virksomhet.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Norge :	279
Sverige :	2
Belgia :	2
Canada :	1
Estland :	1

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

0

Kommentar til antall arbeidere

LO har ingen førsteleddsprodusenter slik dette er definert. Geografisk plassering av produsenter for våre viktigste leverandører er nærmere beskrevet.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

IKT / driftsutstyr	Kina India Thailand Vietnam
Reise- og konferansetjenester	Globalt
Profileringsartikler, trykksaker	Kina India Norge Taiwan Vietnam Den europeiske union

LO har ingen produksjon, men vår drift er avhengig av innkjøp av flere sentrale innsatsfaktorer og tjenester. De viktigste er IT-utstyr (PC-er, skjermer, mobiltelefoner), kontor- og profileringsartikler, reise- og konferansetjenester. Flere av disse innsatsfaktorene har globale leverandørkjeder der det finnes forhøyet risiko knyttet til menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljø og antikorrupsjon. Disse kategoriene danner grunnlaget for LO sine videre risikovurderinger og prioriteringer i rapporteringsåret.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål :	-Økt bevissthet hos alle ansatte om LOs arbeid og forpliktelser når det gjelder innkjøp- og leverandørforvaltning
	- Økt kunnskap hos de i organisasjonen som utfører eller har ansvar for LOs innkjøp
	- Videreutvikle dialogen med større leverandører av varer og tjenester til LO
	- Revidere og videreutvikle LOs styrende dokumenter for innkjøp- og leverandørforvaltning
	- Videreutvikle leverandørssystemet for å enklere kunne oppdatere og ha oversikt over LO
Status :	De fire første målsettingene er gjennomført etter planen, men vil være pågående prosesser fortsatt. Arbeidet med å videreutvikle leverandørssystemet har startet opp.

1

IKT / elektronisk utstyr (kritisk innsatsfaktor):

LO vil i kommende år videreutvikle oppfølgingen av risiko knyttet til produksjon av våre mest brukte merkevarer innen IT-utstyr. Dette innebærer:

- Fortsatt systematisk gjennomgang av tilgjengelige risikokilder knyttet til elektronikksektoren (inkl. Etisk Handel Norges land- og sektoranalyser, produsentenes aktsomhetsrapporter og relevante åpne kilder),
- Jevnlig dialog med vår hovedleverandør om opprinnelse, risikofaktorer og planlagte forbedringstiltak i deres leverandørkjede.

Målet er å sikre bedre innsikt i risikobilde og prioritere relevante områder for videre oppfølging.

2

Reise- og konferansetjenester (kritisk innsatsfaktor):

LO vil i kommende år styrke oppfølgingen av risiko knyttet til anstendige arbeidsforhold og miljøpåvirkning i leverandørkjeden for reise- og konferansetjenester. Dette innebærer:

- Systematisk gjennomgang av relevante risikokilder og tilgjengelige analyser knyttet til arbeidsforhold i service-, hotell- og transportsektoren, samt miljøpåvirkning knyttet til reisevirksomhet,
- Jevnlig dialog med våre hovedleverandører innen reisebyråtenester og konferansehoteller for å sikre at krav om anstendig arbeid, HMS-standarder og miljøtiltak (inkludert klima- og avfallshåndtering) er tydelig kommunisert og fulgt opp. Her er dialogmøter som oppfølgingsrutine allerede etablert og utprøvd.

Målet er å redusere risiko for blant annet brudd på arbeidstakerrettigheter hos tjenesteleverandører, samt å styrke LO sine miljømessige fotavtrykk gjennom mer ansvarlige valg og bedre leverandøroppfølging.

3

Trykksaker og profileringsartikler (kritisk innsatsfaktor):

LO vil i kommende år prioritere oppfølging av risiko knyttet til produksjon og leverandørkjeder for profileringsartikler, som ofte involverer globale produksjonsland med forhøyet risiko innen arbeidsforhold, menneskerettigheter og miljø. Dette innebærer:

- Systematisk gjennomgang av tilgjengelige risikokilder for tekstiler, plastprodukter og øvrige profileringsartikler, inkludert Etisk Handel Norges sektoranalyser og produsentenes egne aktsomhetsrapporter,
- Styrket og jevnlig dialog med leverandøren av profileringsartikler for å sikre at deres omfattende regelverk og Code of Conduct faktisk etterleves av underleverandører, og for å be om tydeligere dokumentasjon på oppfølging, sporbarhet og forbedringstiltak i leverandørkjeden,
- Opprettholdelse av dialogen med den norske produsenten av trykksaker, med fokus på miljøpåvirkning og etterlevelse av relevante standarder.

Målet er å redusere risiko for brudd på anstendig arbeid og miljøstandarder i verdikjeden for profileringsartikler, og sikre bedre transparenss og sporbarhet hos leverandørene.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.lo.no/hvem-vi-er/los-vedtekter/>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

LO har en klar og tydelig stemme i samfunnsdebatten om disse temaene.

Dette gjenspeiler seg i våre styrende dokumenter for innkjøp- og leverandørforvaltning samt i dokumentene som vi sender våre leverandører, og som vi forventer at våre leverandører forplikter seg til. Vedlagte lenke er også offentliggjort offentlig på LO.no:

<https://www.lo.no/hvem-vi-er/los-vedtekter/>

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Policy for egen virksomhet er utviklet med utgangspunkt i LOs grunnleggende verdisyn og er i tråd med den politikk LO står for.

Policyen er utviklet i samarbeid med ansattes tillitsvalgte og vernetjeneste og revideres årlig. Den er også gjort kjent for alle ansatte gjennom intern publisering og som tema blant annet på allmøter. Ansvar for policy ligger hos avdeling for virksomhetsstyring og er vedtatt av LOs ledelse.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

Det er nedsatt et eget arbeidsteam bestående av funksjoner på tvers i organisasjonen som jobber med aktsomhetsvurderinger.

Teamet består av representanter fra interne funksjoner som økonomi, serviceforvaltning, fagavdelinger og LOs regionskontorer.

Teamet er organisert som en del av enheten "Innkjøp og leverandørforvaltning" og rapporterer til ledergruppa i avdeling for virksomhetsstyring, som har det overordnede operative administrative ansvaret i LO.

Det er besluttet at det gjøres en årlig gjennomgang sammen med tillitsvalgte og vernetjeneste i LO.

Minimum årlig, eller etter behov og ønsker, rapporteres arbeidet bla med aktsomhetsvurderinger til LOs ledelse, som er definert som LOs "styre" i denne sammenheng.

Arbeidet er organisert på denne måten for å skape en bred forankring, kjennskap og forståelse for behov og hensikt.

Alle ansatte er kjent med LOs arbeid med aktsomhetsvurderinger, herunder styrende dokumenter for innkjøp og leverandørforvaltning, etiske prinsipper, anti-korrupsjonsrutiner og varslingsrutiner, blant annet via allmøter og tilgang til relevante dokumenter på LOs intranett.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

Egne opplæringsplaner og oppfriskning for innkjøpsansvarlige gjennomføres ved behov eller endringer/revisjoner av styrende dokumenter. Nyansatte eller andre som får en innkjøpsfunksjon som en del av sitt ansvarsområde/arbeidsavtale, blir gjort kjent med at det finnes rutiner og regler som regulerer LOs innkjøp og leverandørforvaltning.

De det gjelder blir satt inn i disse oppgaven via egen avdeling / regionskontor, men med nødvendig opplæring og bistand fra ansvarlig for innkjøp- og leverandøroppfølging.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

På grunn av organisasjonens størrelse og innkjøpenes omfang er det en person i LO som har det overordnede ansvaret for aktsomhetsvurderinger i det daglig.

Ansatte som vil ha en delvis rolle ansvar i arbeidet får bistand, samt at all dokumentasjon er lett tilgjengelig. Alle får delta på eksterne kurs og workshops når det er ønskelig. Nevnte person har også et ansvar for å holde alle involverte løpende oppdatert på endringer eller oppdateringer.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

De er beskrevet i LOs etiske prinsipper (Code of conduct) og i LOs innkjøpspolicy. Det er dokumenter som er vedtatt av LOs ledelse. De inneholder også en egen handlingsplan for målsettinger i 2026. LO er også sertifisert som en Miljøfyrtårnvirksomhet.

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Ansvar for arbeidet og fremdrift er lagt til avdeling for virksomhetsstyring i LO. Det rapporteres fortløpende til avdelingens ledelse på handlingsplaner, fremdrift og korrigeringer, og innspill/endringsforslag og andre vurderinger gjøres her.

Det er ansvarlig for LOs innkjøp- og leverandørforvaltning som har ansvaret for å legge frem status og ta i mot endringer og korrigeringer. Status, fremdrift og handlingsplaner rapporteres minimum en gang i året, eller så ofte det er ønskelig til LOs valgte ledelse.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

De fleste leverandører, enten som er store eller som skal ha gjentakende leveranser får tilsendt våre prinsipper for samarbeid med leverandører og etiske retningslinjer. Leverandørene må også akseptere og kvittere på disse. Leverandører som har vært med oss lenge har vi en god dialog med. I tillegg revideres de på ulike måter som en konsekvens av vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger.

Ved kvalifisering av nye leverandører benytter vi risikokartlegging trinn 1, 2 eller 3 avhengig av hvilke kriterier de kommer inn under. LOs innkjøpspolicy og etiske prinsipper ligger også på LOs hjemmeside:

<https://www.lo.no/hvem-vi-er/los-vedtekter/>

Vi har også publisert offentlig hvordan vi følger opp aktsomhetsvurderingene i tråd med OECDs modell. Dette kommuniseres også til alle nye leverandører og er grunnlaget for dialogen med eksisterende leverandører:

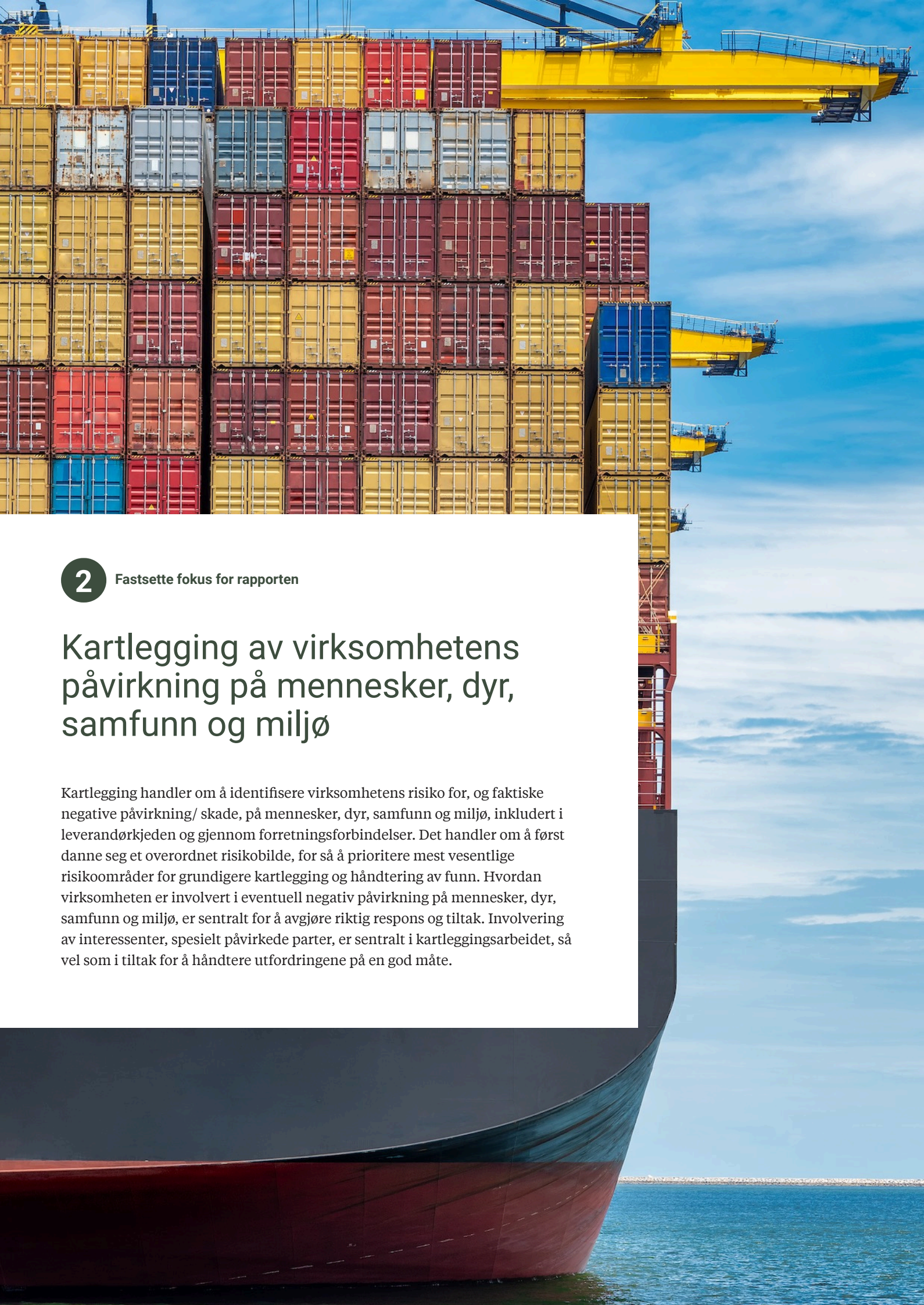
<https://www.lo.no/hvem-vi-er/los-vedtekter/>

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

LO har over lang tid hatt gode relasjoner til våre største leverandører i hovedsak knyttet opp mot etisk handel og arbeidstakerrettigheter. Det siste året har vist oss at innkjøp krever enda større profesjonalitet, både mot leverandører og for intern organisering, så LO har både gjort og skal gjøre en omfattende jobb for å bygge opp en organisering som vil profesjonalisere vår innkjøp- og leverandørforvaltning.

Vi har startet opp med "fysiske" dialogmøter med utvalgte leverandører, og de har i økende grad fokus på bærekraftig forretningspraksis selv, men også opp mot sine leverandører også. Vi synes vi ser en stadig mer profesjonell utvikling og oppfølging.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risiko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
IT-utstyr og elektronikk – risiko for brudd på arbeidstakerrettigheter og miljø i globale leverandørkjeder, samt korrupsjon diskriminering. Reise, hotell og transport – risiko knyttet til arbeidsvilkår i arbeidsintensive tjenester. Profil- og trykksaker – risiko knyttet til produksjonsforhold i leverandørkjeden.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid Regulære ansettelses Miljø Korrupsjon	Globalt Kina Israel India Norge Palestina Taiwan USA Vietnam

LO kjøper ikke varer eller tjenester direkte fra produsentledd, men benytter i hovedsak totalleverandører og systemleverandører innenfor sine prioriterte innkjøpskategorier, eksempelvis IT-leverandører, reisebyråer samt beredskaps- og tjenesteleverandører.

Risikovurderingen tar derfor utgangspunkt i at LOs direkte påvirkning skjer gjennom leverandørvalg, kontraktsforhold og dialog, mens potensiell og faktisk negativ påvirkning i hovedsak kan oppstå lenger bak i leverandørenes verdikjeder.

LO har gjort en overordnet, risikobasert vurdering av hvor det er størst potensial for negativ påvirkning på mennesker, samfunn, miljø og i mindre grad dyr, knyttet til virksomhetens innkjøp og leverandørrelasjoner. Vurderingen viser at risikoen i begrenset grad er knyttet til LOs egen virksomhet i Norge, men i større grad til vare- og tjenesteleveranser med komplekse og ofte globale leverandørkjeder. På bakgrunn av innkjøpsvolum, leverandørstruktur og kjente risikoforhold er følgende innkjøpskategorier prioritert som mest risikoutsatte:

- IT-utstyr og elektronikk, der produksjonen ofte skjer i globale leverandørkjeder med dokumentert risiko knyttet til arbeidstakerrettigheter, HMS og miljøpåvirkning
- Reise, hotell og transport, hvor risiko særlig er knyttet til arbeidsintensive tjenester, bruk av midlertidig arbeidskraft og varierende arbeidsvilkår
- Profil- og trykksaker, der produksjon kan skje i land eller sektorer med økt risiko for brudd på grunnleggende arbeidsstandarder

Denne prioriteringen er lagt til grunn for videre arbeid med leverandøroppfølging og videreutvikling av interne rutiner, og er forankret i LOs styrende dokumenter for innkjøp og leverandørforvaltning samt handlingsplanen som er lastet opp tidligere i rapporteringen.

For dokumentasjonskravet i dette kapittelet så henvises det til tidligere opplastede dokumenter:

- Styrende dokumenter innkjøp- og leverandørforvaltning

- Organisasjonskart, plassering av ansvar
 - Handlingsplan
 - Lenker til offentlig publisering av LOs Etiske prinsipper
-

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den risikoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

a) LO har gjennomført en overordnet, risikobasert kartlegging av risiko for negativ påvirkning knyttet til virksomhetens innkjøp og leverandørrelasjoner. Kartleggingen har tatt utgangspunkt i LOs innkjøpsmønster, leverandørstruktur og kjente risikoforhold i ulike vare- og tjenestekategorier. Selv om det ikke er nevnt spesifikt i risikokartleggingen så vil korrupsjon og LOs rutiner for anti-korrupsjon vurderes særskilt slik at risiko vurderes opp mot egne tiltak og eventuelle endringer av disse.

Risiko er identifisert og prioritert basert på en samlet vurdering av innkjøpsvolum, type varer og tjenester, kompleksitet i leverandørkjeder samt kjent risiko knyttet til arbeidsforhold, menneskerettigheter og miljø i de aktuelle sektorene. På bakgrunn av dette er enkelte innkjøpskategorier vurdert som mer risikoutsatte enn andre og prioritert for videre oppfølging. Vurderingen er gjort som del av ordinær virksomhetsstyring og oppdateres ved endringer i innkjøpsmønster eller leverandørstruktur.

b) Kartleggingen har hatt hovedfokus på innkjøp av varer og tjenester av til egen drift, og der LO vurderer at det er størst potensiell risiko for negativ påvirkning basert på kilder og risikovurdering.

LO har ikke egne produkter eller produksjon, og gjør heller ikke direkte innkjøp fra produsentledd. Kartleggingen er derfor avgrenset til leverandørledd der LO vurderer å ha størst mulig påvirkning gjennom leverandørvalg og kontraktsforhold.

Innkjøp av varer og tjenester med begrenset eller ingen ekstern underleverandørkjede, samt innkjøp som vurderes å ha lav risiko (for eksempel rene administrative tjenester og konsulenttjenester uten leverandørkjeder), er derfor ikke kartlagt i samme grad.

LOs kapitalforvaltning og pensjonsforvaltning kjøpes av eksterne leverandører. LO har også husleieavtaler både for hovedkontor og regionskontorer som utgjør betydelige beløp årlig, og utleier vurderes som leverandører til LO. I disse leverandørkjedene er det risiko, men den er foreløpig vurdert som akseptabel og av kapasitetshensyn ikke prioritert.

c) Informasjon til risikovurderingen er hentet inn gjennom interne vurderinger av innkjøps- og leverandørdata, eksisterende styrende dokumenter for innkjøp og leverandørforvaltning, samt generell kunnskap om risikoforhold i relevante bransjer og leverandørkjeder.

LOs internasjonale avdeling har bidratt med fagkunnskap og innsikt i overordnede risikoforhold knyttet til arbeidsliv, menneskerettigheter og globale verdikjeder. I tillegg har LO tilgang til relevante risikovurderinger og analyser gjennom samarbeidspartnere innen finans og kapitalforvaltning. Disse vurderingene er ikke brukt direkte som leverandørspesifikke kartlegginger, men som støtteinformasjon for overordnede risikovurderinger.

Videre er offentlige og tilgjengelige kilder, herunder informasjon og veiledning fra Etisk Handel Norge, kildeliste og verktøy for risikovurdering, OECDs retningslinjer og anerkjente risikorapporter for globale leverandørkjeder, brukt som støtte i vurderingene. Kartleggingen er gjennomført internt, med involvering av relevante funksjoner innen innkjøp, administrasjon og fagområder der dette har vært naturlig.

d) LO er kjent med at det i enkelte leverandørkjeder kan være begrenset tilgang på detaljerte opplysninger om underleverandører og produksjonsforhold, særlig der produksjon skjer i globale verdikjeder med flere ledd. Dette kan gjøre det krevende å fullt ut vurdere risiko på detaljnivå. I tillegg ser vi at korrupsjon også er en risiko det er vanskelig å få nok informasjon om.

For å håndtere dette vil LO arbeide videre med å tydeliggjøre forventninger til leverandørenes egne systemer for ansvarlig forretningspraksis, samt benytte dialog og tilgjengelig leverandørinformasjon som grunnlag for videre vurderinger. Vi vil også systematisk benytte risikokartleggingsverktøy fra Etisk Handel Norge for å styrke våre risikovurderinger generelt, men med spesiell oppmerksomhet på korrupsjon.

Kildeliste:

- Etisk Handel Norge – Kildeliste
- Etisk Handel Norge- Risikovurdering (metode og spørsmålsstillinger)
- OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv og aktsomhetsvurderinger
- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP)
- ILOs kjernekonvensjoner og standarder for anstendig arbeid
- International Trade Union Confederation (ITUC) – Global Rights Index

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

I tillegg til de risikoområdene som er vurdert som mest alvorlige og derfor prioritert i 2.A.1, har LO også identifisert noen andre potensielle risikoområder knyttet til innkjøp og leverandørrelasjoner.

Dette gjelder blant annet:

Miljøpåvirkning, knyttet til energi- og ressursbruk i leverandørkjeder, for eksempel utslipp og avfall i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester

Antikorrupsjon og forretningsetikk, særlig der leverandørkjeder er komplekse eller der det benyttes underleverandører

Disse områdene er vurdert som relevante, men er ikke prioritert som de mest alvorlige risikoene i arbeidet med etisk handel. Dette skyldes blant annet at:

- LO ikke har egen produksjon eller direkte kjøp fra produsentledd
- innkjøp i hovedsak skjer gjennom norske eller europeiske totalleverandører
- eksisterende rutiner og systemer allerede bidrar til å håndtere deler av denne risikoen

LO har også en omfattende kapitalforvaltning som i seg selv er en risiko når det gjelder kapitalplassering. Her er systematikk, overvåkning og oppfølging beskrevet i LOs redegjørelse for åpenhetsloven. Risiko ved kapitalforvaltningen følges opp av LOs styrende organer.

Leiekontrakter og andre avtaler for kontorlokaler og drift av egen organisasjon følges opp gjennom avtaler, redegjørelser og aktsomhetsvurderinger generelt.

Miljørelaterte forhold følges blant annet opp gjennom LOs arbeid med Miljøfyrtårn og overordnede miljøtiltak. Her har LO en egen handlingsplan. Forretningsetiske spørsmål og antikorrupsjon er regulert gjennom relevante styrende dokumenter og krav til leverandører.

Dyrevelferd vurderes samlet sett å ha begrenset betydning for LOs hovedinnkjøp, men inngår som et vurderingselement der det er relevant.

LOs klimaregnskap: <https://portal.miljofyrtarn.no/sustainabilityReport/acde2389-c7d3-4429-8e32-90e3018772b7>

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

Overordnet mål :	IT-utstyr og elektronikk – risiko for brudd på arbeidstakerrettigheter og miljø i globale leverandørkjeder, samt korrupsjon diskriminering. Reise, hotell og transport – risiko knyttet til arbeidsvilkår i arbeidsintensive tjenester. Profil- og trykksaker – risiko knyttet til produksjonsforhold i leverandørkjeden. Overordnet mål er å forebygge og redusere risiko for negativ påvirkning knyttet til LOs innkjøp, ved å bruke vårt handlingsrom som indirekte kjøper: leverandørvalg, kontraktsforhold og dialog med totalleverandører innen prioriterte risikoområder. Se også styrende dokument for innkjøp og leverandørforvaltning (lastet opp tidligere i rapporteringen) og handlingsplan (lastet opp tidligere).
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	I rapporteringsåret har målet vært å følge opp prioriterte risikoområder (IT/elektronikk, reise/hotell/transport og eventuelt profil/trykk) gjennom mer strukturert leverandørdialog og tydeligere forventninger i avtaleoppfølgingen. Innenfor IT/elektronikk har LO også etablert egne kilder for overvåkning av produsenter. (Se eksempelet risikovurdering 2025 lastet opp tidligere i rapporten)

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

LO kjøper ikke direkte fra produsent, men via totalleverandører. Tiltakene våre er derfor innrettet mot leverandørvalg, kontraktsoppfølging og dialog. I rapporteringsåret har vi innført fysiske møter/dialogmøter med enkelte leverandører i prioriterte risikoområder. Formålet har vært å tydeliggjøre forventninger til ansvarlig forretningspraksis og få bedre oversikt over leverandørenes egne rutiner og systemer.

Neste steg er å utvide denne praksisen slik at vi over tid gjennomfører tilsvarende dialogmøter med alle leverandører innen de risikoområdene vi har prioritert i rapporten.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Bedre struktur og dialog i leverandøroppfølgingen.

2026: Benytte dialogmøter til alle prioriterte leverandører og bruke erfaringene til å forbedre rutiner.

3.B Andre tiltak for å håndtere risiko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

LO jobber med å redusere natur- og miljøpåvirkning knyttet til innkjøp ved å stille krav og forventninger til totalleverandører og ved å vektlegge miljøhensyn i leverandørvalg og avtaleoppfølging. Ettersom vi ikke kjøper direkte fra produsentledd, skjer påvirkningen primært gjennom leverandørenes egne miljøsystemer og dokumentasjon, samt dialog om konkrete forbedringer (for eksempel avfall, materialvalg og sirkulære løsninger der det er relevant). Tiltakene er spesielt rettet mot de prioriterte risikoområdene vi har beskrevet tidligere i rapporten.

Miljø og klima følges opp gjennom Miljøfyrtårn-arbeidet og tilhørende rutiner. Lenke til LOs Klimaregnskap/Bærekraftsrapport:

<https://portal.miljofyrtarn.no/sustainabilityReport/acde2389-c7d3-4429-8e32-90e3018772b7>

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

LO arbeider for å redusere klimagassutslipp knyttet til innkjøp og tjenester ved å bruke etablerte leverandøravtaler og dialog for å påvirke valg av mer klimavennlige løsninger. Dette gjelder særlig reise og transport (der det er mulig å redusere flyreiser og velge mer klimavennlige alternativer), samt innkjøp der leverandører kan dokumentere tiltak for utslippsreduksjon i egne leveranser. Tiltakene gjennomføres innenfor LOs rolle som indirekte kjøper gjennom totalleverandører.

Miljø og klima følges opp gjennom Miljøfyrtårn-arbeidet og tilhørende rutiner.

<https://portal.miljofyrtarn.no/sustainabilityReport/acde2389-c7d3-4429-8e32-90e3018772b7>

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

LO har tilpasset og videreutvikler innkjøpspraksisen for å håndtere risiko i leverandørkjeden ved å jobbe mer risikobasert: vi prioriterer leverandørkategorier med kjent risiko, bruker totalleverandører med etablerte systemer, og følger opp med tydeligere forventninger i avtaleperioden. Vi har også startet med fysiske leverandørmøter for å gjøre oppfølgingen mer konkret, og planlegger å utvide dette til alle leverandører innen prioriterte risikoområder.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Når LO kjøper varer gjennom totalleverandører, legger vi vekt på å velge produkter og løsninger som i størst mulig grad er forbundet med lavere risiko og bedre dokumentasjon, for eksempel gjennom relevante sertifiseringer eller tredjepartsordninger der dette er hensiktsmessig. Vi bruker dette som et støttepunkt i vurderinger og dialog med leverandører, men er samtidig bevisste på at sertifiseringer alene ikke erstatter leverandørens ansvarlige praksis og aktsomhetsarbeid.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Som fagbevegelse har LO et særskilt fokus på organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger. I leverandørarbeidet støtter vi dette indirekte ved å tydeliggjøre forventninger til leverandørers praksis knyttet til grunnleggende arbeidstakerrettigheter og ved å ta opp relevante tema i leverandørdialog, særlig der det er arbeidsintensive tjenester eller komplekse leverandørkjeder. I tillegg bidrar LOs internasjonale arbeid og nettverk til kunnskap og oppmerksomhet om risikoforhold i ulike sektorer og land.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

LO jobber med kompetanseheving på etisk handel ved å dele kunnskap internt og bruke fagmiljøer og relevante ressurser i organisasjonen. I rapporteringsåret har vi brukt eksisterende kompetanse (bl.a. fra LOs internasjonale avdeling) i risikovurdering og oppfølging, og vi vil videreutvikle dette gjennom mer systematisk leverandørdialog og erfaringsdeling fra gjennomførte møter. Ved behov kan vi også be leverandører om å presentere hvordan de arbeider med ansvarlig forretningspraksis.

Internt jobber vi også med å holde temaet "varmt", blant annet ved å dele kort relevant informasjon og erfaringer i ulike fora, slik at de som jobber med innkjøp og leverandøroppfølging på avdelingene og regionskontorene kjenner til hvilke forventninger vi har til leverandører. Nyansatte i LO får kunnskap om dette området som en del av sin onboarding etter oppstart.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

LO forebygger korrupsjon og uetisk praksis gjennom tydelige interne rutiner og krav til leverandører, samt ved å bruke etablerte leverandøravtaler og strukturert leverandørforvaltning. I leverandørdialog og avtaleoppfølging er forventninger til forretningsetikk og etterlevelse et tema, særlig der leverandørkjeder er komplekse eller der det benyttes underleverandører. På basisnivå er tiltakene først og fremst forebyggende og knyttet til kontrakt og dialog.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

Et viktig utgangspunkt for LOs arbeid er at vi ikke kjøper direkte fra produsentledd, men via totalleverandører. Arbeidet med å redusere og forebygge negativ påvirkning skjer derfor gjennom leverandørvalg, kontraktsforhold og dialog. Vi har innført fysiske møter med enkelte leverandører og planlegger å utvide dette til alle leverandører innen de prioriterte risikoområdene. Målet er å gjøre oppfølgingen mer strukturert, få bedre innsikt i leverandørenes egne systemer og samtidig være tydelige på forventninger til ansvarlig forretningspraksis.

A man with short brown hair and a beard, wearing clear safety glasses with blue frames, is looking down and to the right. He is in a factory or industrial setting, with large metal structures and bright overhead lights visible in the background. The image is split into two main sections: the top half shows the man's face and upper body, and the bottom half is a white text box containing the title and paragraph. The background image continues below the text box, showing more of the industrial environment with blue cables and machinery.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

Ansvarlig for LOs innkjøp- og leverandørforvaltning har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak som er iverksatt. Overvåkingen skjer i praksis gjennom løpende leverandørforvaltning og planlagte oppfølgingspunkter, særlig for leverandører innen prioriterte risikoområder.

Ettersom LO kjøper via totalleverandører og ikke direkte fra produsentledd, følger LO i hovedsak opp effekt gjennom leverandørdialog, kontraktsoppfølging og dokumentasjon fra leverandørene, kombinert med interne indikatorer for gjennomføring (f.eks. hvilke leverandører som er fulgt opp, hvilke tema som er tatt opp og hvordan dette er fulgt opp videre).

Som dokumentasjon henvises det til (for kapittel 4) tidligere opplastede dokumenter:

- Styrende dokumenter innkjøp- og leverandørforvaltning
- Organisasjonskart
- Handlingsplan
- Miljøfyrtårnsertifisering
- Etisk retningslinjer og antikorrupsjonsrutiner
- Veileder for aktsomhetsvurderinger:

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Evaluering av arbeidet med aktsomhetsvurderinger gjøres som en del av den årlige rapporteringsprosessen og intern gjennomgang av prioriterte risikoområder, tiltak og status. Evalueringen koordineres av ansvarlig for innkjøp og leverandøroppfølging i LO, i samarbeid med relevante interne ressurser og ledergruppen i avdeling for virksomhetsstyring.

I praksis vurderer vi om prioriteringene fra kapittel 2 fortsatt er riktige, om tiltakene i kapittel 3 gir ønsket effekt innenfor vårt handlingsrom som indirekte kjøper, og om det er behov for å justere tiltak, indikatorer eller prioriteringer for kommende rapporteringsår.

A photograph of an industrial facility, likely a water treatment plant. The image shows a complex network of large, grey metal pipes and structures. In the foreground, there are blue metal walkways with yellow safety railings. In the background, large, conical industrial vessels are visible. The overall scene is industrial and somewhat overcast.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

LO kjøper i hovedsak varer og tjenester via totalleverandører og har derfor i stor grad indirekte påvirkning i leverandørkjeden. Når vi mottar relevante bekymringer eller innspill fra interessenter om mulig negativ påvirkning knyttet til våre innkjøp, vurderes dette internt opp mot våre prioriterte risikoområder og håndteres gjennom dialog med aktuell leverandør der det er relevant.

I praksis betyr dette at vi avklarer hva henvendelsen gjelder, vurderer hvilket handlingsrom LO faktisk har gjennom leverandørvalg, kontraktsforhold og dialog, og følger opp med leverandør og/eller gir tilbakemelding til den som har henvendt seg innen rimelig tid om hvordan saken håndteres innenfor vårt handlingsrom.

(Henvises til tidligere lenker; Styrende dokumenter LO)

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

LO kommuniserer offentlig om arbeidet med aktsomhetsvurderinger gjennom publiserte styrende dokumenter og redegjørelser. Metode og praktisk tilnærming er beskrevet i LOs veileder for aktsomhetsvurderinger (2025). Vi redegjør også offentlig for arbeidet gjennom LOs redegjørelse etter åpenhetsloven. [regjeringen.no] [nhosh.no] I tillegg kommuniserer vi gjennom rapporteringen til Etisk Handel Norge om prioriterte risikoområder og tiltak for å forebygge og redusere risiko, tilpasset at LO i hovedsak påvirker indirekte via totalleverandører (leverandørvalg, kontraktsoppfølging og dialog).

LO kommuniserer også offentlig om klima-arbeid gjennom publisert klimaregnskap/klimadata. For 2025 er tallene ikke endelig klare ennå; klimainformasjonen oppdateres med lenke når 2025-tall foreligger. (Vedlegg i dokumentliste da 2024 lenken ikke er tilgjengelig)

Lenker (samleside)

<https://www.lo.no/hvem-vi-er/los-vedtekter/>

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

LO har rutiner for å ivareta og besvare eksterne henvendelser knyttet til informasjonskravet etter åpenhetsloven. Henvendelser mottas på oppgitt kontaktpunkt og vurderes av ansvarlig for innkjøp- og leverandørforvaltning, som koordinerer innhenting av relevant informasjon internt og fra aktuelle leverandører der det er nødvendig.

I praksis innebærer dette at vi avklarer hva henvendelsen gjelder (tema/leverandørkategori), vurderer informasjonen opp mot våre aktsomhetsvurderinger og prioriterte risikoområder, innhenter nødvendig underlag ved behov, og besvarer innen rimelig tid med informasjon om hvordan LO arbeider og hvilke tiltak som er gjennomført/planlagt. Offentlig redegjørelse etter åpenhetsloven og LOs veileder for aktsomhetsvurderinger brukes som sentrale referanser i svarene.

Kontaktpunkt: apenhetsloven@lo.no

A high-angle, wide shot of a vast coffee plantation. The trees are lush green and densely packed. Several workers are visible, scattered across the middle ground, working within the canopy. One worker in a blue shirt and white cap is prominent in the upper left, while others in red and dark clothing are visible further back and to the right. The overall scene conveys a sense of large-scale agricultural activity.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

LO har policy og styrende dokumenter som tydeliggjør vårt ansvar for å forebygge, redusere og håndtere negativ påvirkning, og å bidra til gjenoppretting der dette er påkrevd. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger og håndtering av negativ påvirkning (inkludert vurderinger knyttet til gjenoppretting) er beskrevet i LOs veileder for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger (2025), som følger OECD-modellens trinn.

<https://www.lo.no/hvem-vi-er/los-vedtekter/>

På basisnivå bygger vi forståelse for hva gjenoppretting innebærer og hva som er god praksis, og vi tilegner oss kunnskap om fungerende mekanismer for gjenoppretting. Ettersom LO kjøper varer og tjenester via totalleverandører, vil gjenoppretting i leverandørkjeden normalt måtte skje gjennom leverandørens egne mekanismer. LOs rolle vil da i hovedsak være å følge opp gjennom dialog, kontraktsforhold og forventningsavklaringer innenfor vårt handlingsrom.

Det henvises til LOs styrende dokumenter for innkjøp- og leverandørforvaltning og øvrige offentlige publiserte lenker under 1.A.1

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

LO har i rapporteringsperioden ikke identifisert konkrete tilfeller der LO har forårsaket eller medvirket til negativ påvirkning/skade som har utløst behov for gjenoppretting. Dersom slike tilfeller avdekkes, vil LO håndtere dette i tråd med våre styrende dokumenter og gjennom dialog og oppfølging mot relevante leverandører/forretningsforbindelser, innenfor LOs handlingsrom som indirekte kjøper.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

LO har god forståelse for viktigheten av arbeidstakeres rettigheter og deres mulighet til å kunne klage/påvirke sin egen arbeidsplass. Ettersom LO kjøper varer og tjenester via totalleverandører, skjer arbeidet med klagemekanismer i leverandørkjeden i hovedsak indirekte gjennom leverandørvalg, kontraktsforhold og leverandørdialog.

I praksis kommuniserer LO forventninger til ansvarlig forretningspraksis – inkludert betydningen av fungerende klagemekanismer/varslingskanaler – i dialog med leverandører, særlig innen prioriterte risikoområder. Vi legger vekt på at leverandører skal kunne håndtere innmeldte bekymringer på en forsvarlig måte, og at arbeidstakere (og eventuelle berørte) skal ha reelle muligheter til å melde fra uten negative konsekvenser.

LO har i tillegg egne varslingsrutiner som kan brukes til å motta relevant ekstern informasjon. Dersom LO mottar bekymringer som kan knyttes til leverandørkjeden, vurderes dette internt og følges opp med aktuell leverandør innenfor LOs handlingsrom som "indirekte kjøper".

(Det henvises til tidligere lenker)

Kontaktinformasjon:

Landsorganisasjonen i Norge.
Elling Sørum, spesialrådgiver
elling.sorum@lo.no